

Huvudman

Stadsmissionens skolstiftelse, org.nr 8020170794
info@stadsmissionensskolstiftelse.se

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Grillska gymnasiet Liljeholmen i Stockholms stad.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stadsmissionens skolstiftelse att senast den **måndag den 8 januari 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande åtgärder vid kränkande behandling samt utredning av särskilt stöd och beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Stadsmissionens skolstiftelse inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Stadsmissionens skolstiftelse ska vidta följande åtgärder

Åtgärder vid kränkande behandling

1. Se till att personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit under perioden 21 augusti – 20 december 2023. Dokumentationen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (6 kap. 10 § skollagen).

Utredning av särskilt stöd och beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram

1. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn, eller den rektorn har delegerat det till, ska rektorn se till att starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden den 21 augusti till den 21 november 2023 samt vilket datum utredning har startat för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen).
2. Se till att rektorn, för varje sådan utredning om särskilt stöd som avslutas, fattar beslut om att utarbeta eller att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Rektorn ska, för varje sådan utredning om särskilt stöd som avslutas innan 27 oktober 2023 fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller besluta att inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats avseende perioden 21 augusti 2023 – 21 november 2023. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 § skollagen).

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen Stadsmissionens skolstiftelse en anmärkning avseende brister rörande användningen av mobiltelefoner i undervisningen. Stadsmissionens skolstiftelse ska senast **måndag den 8 januari 2024** vidta de åtgärder som huvudmannen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas för Skolinspektionen.

Beslutet om anmärkning får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen från att ingripa mot Stadsmissionens skolstiftelse avseende brister rörande planen mot kränkande behandling. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar som avser anmälan om behov av särskilt stöd, åtgärdsprogrammets utformning, studiehandledning på modersmålet, introduktionsprogrammets innehåll, plan för utbildningen samt upprättande av individuella studieplaner, ordningsregler, skriftliga rutiner för omhändertagandet av mobiltelefoner samt utredning av ordningsstörande beteende.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (SI 2022:10235) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2023 inlett en tillsyn av Grillska gymnasiet Liljeholmen i Stockholms stad.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Grillska gymnasiet Liljeholmen följer gällande bestämmelser om särskilt stöd, trygghet och studiero samt introduktionsprogram.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 25 april 2023 och 26 april 2023. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram, individuella studieplaner, betygskatalogen för elever på samhällsvetenskapsprogrammet år 2, skolans plan mot kränkande behandling och skolans ordnings- och mobilregler. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Åtgärder vid kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skriftlig information som inkommit till Skolinspektionen den 16 januari 2023 framgår att det hade inkommit totalt fem kränkingsanmälningar på Grillska gymnasiet till rektorn under de senaste tolv månaderna.

Eleverna uppger vid intervjuer att lärarna inte alltid agerar när eleverna kränker varandra verbalt. En elev berättar att hen tror att det händer mer kränkningar på skolan än de fem som blivit anmälda.

Av intervjuer med elevhälsan och rektorn framkommer inte annat än att personalen agerar för att motverka, förebygga och förhindra kränkande behandling. Det framkommer att personalen har samtal med elever som varit i konflikt samt med deras vårdnadshavare och att medlingssamtal erbjuds. Skolan har flera socialpedagoger anställda som ingår i skolans sociala team som leds av en av de biträdande rektorerna. Socialpedagogerna finns alltid tillgängliga och lärare kan kalla på dem vid behov. Deras uppdrag är bland annat att bygga relationer med eleverna, att vara där eleverna är och att lugna ner stökiga situationer.

Vid intervju med elevhälsan uppger representanter att en del kränkningar som sker inte anmäls samt att det främst är verbala kränkningar som inte anmäls. En representant för elevhälsan berättar att det finns flera specifika händelser där det inte gjordes anmälan och beskriver hur de reder ut händelser hela tiden, att de pratar med eleverna och deras föräldrar om vad som hänt. De erbjuder medlingssamtal och behöver ibland följa med elever till tunnelbanan eller köra elever hem. Vid flera sådana händelser har det inte gjorts någon anmälan till rektorn. Representanter uppger vidare att de anmäler till rektorn först om det händer samma sak igen. På fråga om kränkingsanmälan inte alltid görs om det är ett enskilt tillfälle svarar en representant att det stämmer och att det inte alltid dokumenteras. Vid intervju med rektorn framkommer att det sällan inkommer kränkingsanmälningar, men när det inkommer är det oftast eleverna själva som gör kränkingsanmälningar.

Rättslig reglering

Utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling (1 kap. 5 § skollagen).

Personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero. Detta innefattar en befogenhet att ingripa fysiskt för att avvärja våld, kränkningar eller andra ordningsstörningar. En sådan åtgärd får vidtas endast om den står i rimlig proportion till sitt syfte och övriga omständigheter (5 kap. 6 § skollagen).

Huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i detta kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

En lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att

anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen).

Alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och vidta nödvändiga åtgärder för att motverka, förebygga och förhindra alla former av diskriminering, trakasserier och kränkande behandling (Lgy11 2.2).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Grillska gymnasiet Liljeholmen inte fullt ut lever upp till författningarnas krav avseende anmälan av kränkande behandling. Av Skolinspektionens utredning framgår att personalen agerar när kränkningar sker på skolan, men att inte alla kränkningar som personalen har kännedom om anmäls till rektorn. När uppgifter om kränkande behandling inte anmäls systematiskt medför det att huvudmannen inte kan agera för att säkerställa att en utredning skyndsamt startas. Detta medför att huvudmannen får ett otillräckligt underlag för att besluta och vidta de åtgärder som behövs för att förhindra kränkningar i framtiden. Att anmälningsskyldigheten följs är därmed avgörande för att hela det systematiska arbetet mot kränkande behandling ska fungera på ett ändamålsenligt sätt.

Utredning av särskilt stöd och beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av och granskat utdrag ur betygskatalogen för samtliga elever på samhällsvetenskapsprogrammet inriktning samhällsvetenskap år 2. Lärarna uppger vid intervjuer att det finns sex, namngivna, elever som lärarna bedömer inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas trots att eleverna fått stöd i form av extra anpassningar. Lärarna uppger att de har anmält att dessa elever kan vara i behov av särskilt stöd till elevhälsan. Samtliga sex elever har betyget F i en eller flera kurser. Rektorn bekräftar vid intervjun att en anmälan inkommit för de sex eleverna.

Elevhälsan uppger att de har påbörjat någon form av utredning för dessa elever. För tre elever har en närvaroutredning gjorts, men inte någon utredning om särskilt stöd. För en elev har närvaroutredning gjorts och utredning om särskilt stöd är påbörjad. För en elev har inte någon utredning påbörjats. För en elev har närvaroutredning gjorts och fyra månader senare bestämdes det att inte fortsätta med utredning om särskilt stöd. En representant uppger att det för alla ovan nämnda elever har gjorts en bedömning av om eleven behöver särskilt stöd eller inte.

Av intervju med rektor framkommer att det efter anmälan till rektorn först görs en kartläggning och att det i kartläggningen kan beslutas om det blir en utredning om särskilt stöd. Om kartläggningen avslutas är det ett aktivt beslut att inte göra en utredning om särskilt stöd. Rektorn svarar nej på frågan om det fattas formella beslut som går att överklaga när de bedöms att en elev inte är i behov av särskilt stöd.

Av huvudmannens synpunkter på protokollet framgår att en blankett för beslut efter utredning av särskilt stöd där åtgärdsprogram inte ska utarbetas finns och att den innehåller information om rätt att överklaga. Däremot finns inte blankett för beslut att inte göra en utredning om särskilt stöd. Beslut att inte påbörja utredning om särskilt stöd dokumenteras däremot i Prorenata.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. (3 kap. 7 § skollagen.)

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. (3 kap. 9 § skollagen.)

Vid upprepade eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (15 kap. 16 § skollagen.)

I vissa fall kan det t.ex. vid en utredning om frånvaro framgå att kriterierna för en utredning om särskilt stöd eller kränkande behandling är uppfyllda. I sådana fall ska även bestämmelserna för dessa utredningar följas. Även om flera utredningskrav har aktualiserats så finns det inget som hindrar att arbetet samordnas i den utsträckning som det bedöms lämpligt. I praktiken kan det därför räcka med en sammanhållen utredning som uppfyller kraven som finns för de utredningar som har aktualiserats. (Prop. 2017/18:183 s 76.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Grillska gymnasiet Liljeholmen inte fullt ut lever upp till författningarnas krav avseende att skyndsamt utreda en elevs behov av särskilt stöd samt att avsluta en utredning av en elevs behov av särskilt stöd med antingen ett beslut om att utarbeta ett åtgärdsprogram eller ett beslut om att inte utarbeta ett åtgärdsprogram. Förvisso påbörjas någon form av utredning när lärare anmäler till rektor att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, men en utredning av en elevs upprepade eller längre frånvaro enligt skollagen är inte detsamma som en utredning av en elevs behov av särskilt stöd enligt skollagen. Enligt uppgifter från elevhälsan finns det elever som anmälts för att de befaras inte nå betygskriterierna men som trots detta inte fått någon utredning om behov av särskilt stöd. Skolinspektionens bedömning är därför att det inte alltid skyndsamt påbörjas en utredning av en elevs behov av särskilt stöd, vilket ska ske efter anmälan till rektor. Efter en utredning av en elevs behov av särskilt stöd ska rektorn besluta att ett åtgärdsprogram ska utarbetas eller att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas. Av Skolinspektionens utredning framgår att så inte alltid sker.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Stadsmissionens skolstiftelses verksamhet vid Grillska gymnasiet Liljeholmen uppfyller inte författningarnas krav vad gäller anmälan av kränkande behandling samt utredning av särskilt stöd och beslut om att utarbeta eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Det finns därför skäl att förelägga Stadsmissionens skolstiftelse att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Anmärkning

Användning av mobiltelefoner i undervisningen

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skolans ordningsregler framgår att eleverna ska ha sin mobiltelefon på ljudlöst och förvarad i mobillådan under lektionen. Av intervju med elever framkommer att eleverna upplever det som ett störningsmoment när elever inte lämnar ifrån sig mobiltelefonen under lektionen. Eleverna uppger vidare att de är osäkra på om regeln kring att eleven ska lämna ifrån sig mobiltelefonen vid lektionens start ens finns kvar då lärarna agerar olika gällande elevernas mobiltelefoner under lektionstid. Av intervjuer med lärare framgår att det kan vara svårighet att samla in mobiltelefonerna och att vissa elever protesterar. Vidare framgår att vissa lärare valt att inte samla in elevernas mobiler nuvarande termin, utan har tänkt börja med det till nästa termin. En lärare berättar att hen blivit filmad med mobiltelefon av två elever under lektionstid utan att läraren tillåtit detta. Av intervju med

elevhälsan framkommer att de har fått signaler om att användandet av mobiltelefoner på undervisningstid är problematiskt och att vissa lärare är stenhårda och andra inte. Det finns en signal från ledningen till personalen om att bli strängare. Rektorn uppger att skolledningen är medvetna om problematiken och att de vet vilka lärare som inte följer de regler som har satts upp för elevernas mobiltelefonanvändande.

Vid de sex lektionsobservationerna som gjordes vid skolbesöket noterade utredare att mobiltelefoner användes fritt utan instruktion från lärare vid åtminstone två av dessa lektioner. Eleverna skrev meddelanden, kollade på klipp och lyssnade på musik på hög volym utan hörlurar. Vid en annan lektion fick en elev som satt med sin mobiltelefon en tillsägelse att lägga undan den. Eleven ville inte lämna ifrån sig mobiltelefonen. Vid en av lektionerna noterades inte att någon elev hade sin mobiltelefon uppe.

Rättslig reglering

Vid undervisning får endast sådan användning av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning förekomma som sker enligt lärares instruktioner i syfte att främja elevernas utveckling och lärande, eller om det utgör extra anpassningar eller särskilt stöd enligt 3 kap. Om det finns särskilda skäl får dock rektorn eller en lärare tillåta en enskild elev att använda en mobiltelefon eller annan elektronisk kommunikationsutrustning även i andra fall. (5 kap. 4 a § skollagen).

En skola präglad av trygghet och studiero är en rättighet för alla elever och en grundläggande förutsättning för lärande och utveckling. För att främja elevers kunskapsutveckling anser regeringen att det är centralt att säkerställa en lärmiljö som ger eleverna de bästa förutsättningarna till lärande där elevernas uppmärksamhet i största möjliga utsträckning riktas mot det som är syftet med undervisningen. Privat användning av mobiltelefoner bör inte förekomma under lektioner. Förutom att den elev som använder mobiltelefonen inte använder lektionstiden till lärande så kan elevens användning av mobiltelefonen störa andra elevers koncentration och därmed utgöra ett hinder i deras lärande (Prop. 2021/22:160 s. 99-100).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att säkerställa att mobiltelefoner endast användas i undervisningen enligt lärares instruktioner eller om de utgör extra anpassningar alternativt särskilt stöd, eller om det annars finns särskilda skäl. Utredningen visar att det förekommer att elever använder mobiltelefoner till andra ändamål än det som läraren instruerat om.

Val av ingripande

Skolinspektionen får i stället för att meddela ett föreläggande tilldela en huvudman som står under dess tillsyn en anmärkning vid mindre allvarliga överträdelser av vad som gäller för verksamheten (26 kap. 11 § skollagen). Huvudmannen är då

skyldig att inom viss tid åtgärda de brister som föranlett anmärkningen. Stadsmissionens skolstiftelses verksamhet vid Grillska gymnasiet Liljeholmen uppfyller inte författningarnas krav vad gäller användningen av mobiltelefoner i undervisningen. Utredningen visar att omfattningen av bristen gällande användningen av mobiltelefoner i undervisningen är begränsad till enbart vissa lektioner samt att ledningen arbetar för att minska användningen av mobiltelefoner i undervisningen. Mot denna bakgrund bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och finner därför skäl att tilldela ange Stadsmissionens skolstiftelse en anmärkning.

Avstående från ingripande

Planen mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av och granskat Grillska gymnasiet Liljeholmens plan mot kränkande behandling läsåret 2022/2023. Den innehåller skolans inventering av risk för diskriminering eller repressalier samt inventering av alla lika möjligheter och rättigheter. Den innehåller även en analys till orsaker till riskfaktorer samt inventering av alla lika möjligheter och rättigheter samt en plan för förebyggande åtgärder mot kränkande behandling under innevarande läsår. Av dessa delar framgår vilka åtgärder som behövs samt tiden för dess genomförande. Planen innehåller även ett avsnitt om uppföljning och utvärdering av åtgärder föregående år.

Av intervjuer med elever framkommer att de inte känner till skolans plan mot kränkande behandling. Representanter från elevhälsan uppger i intervjun att de inte vet om elever varit delaktiga gällande planen mot kränkande behandling. Rektorn berättar vid intervjun att planen reviderades när rektorn började på skolan, men att eleverna inte var delaktiga. Rektorn uppger att eleverna kommer att vara delaktiga vid nästa revidering.

Rättslig reglering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan (6 kap. 8 § skollagen).

En plan mot kränkande behandling enligt 6 kap. 8 § skollagen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet som planen gäller för. Utformningen och omfattningen av barnens eller elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad (2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att verksamheten vid Grillska gymnasiet Liljeholmen inte fullt ut lever upp till författningarnas krav avseende elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling eftersom elever och rektor uppger att eleverna inte varit delaktiga vid revideringen av planen.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Stadsmissionens skolstiftelses verksamhet vid Grillska gymnasiet Liljeholmen uppfyller inte författningarnas krav vad gäller elevers deltagande i arbetet med en plan mot kränkande behandling.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom att rektorn uppger att eleverna kommer att medverka vid nästkommande revidering. Skolinspektionen finner därför skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Anmälan om behov av särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av utredningen framkommer inte annat än att lärarna anmäler till rektorn när de kan befara att en elev, trots extra anpassningar, inte kommer att uppfylla de betygsriterier som minst ska uppfyllas.

Rättslig reglering

Om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygsriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga (3 kap. 7 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Åtgärdsprogrammets utformning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har vid tillsynsbesöket granskat tio upprättade åtgärdsprogram. Elevens individuella behov av särskilt stöd samt hur behovet ska tillgodoses framgår av åtgärdsprogrammen. Det framgår även vem som har fattat beslutet, när åtgärderna ska följas upp och vem som är ansvarig för uppföljningen. Av åtgärdsprogrammen framgår att eleven och elevens vårdnadshavare getts möjlighet att delta när det utarbetats. Av åtgärdsprogrammen framkommer inte annat än att eleven och elevens vårdnadshavare underrättas om innehållet i beslutet och möjligheten att överklaga detsamma.

Rättslig reglering

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 3 kap. 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § (3 kap. 9 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skriftlig information som inkommit till Skolinspektionen den 16 januari 2023 framgår att fyra elever då, under de senaste sex månaderna hade bedömts vara i behov av studiehandledning på modersmålet. Det framkommer att avtal med extern leverantör för studiehandledning på modersmål sedan länge finns för huvudmannens skolor. Av intervju med lärare framgår att några elever har studiehandledning på modersmålet. Det framkommer även att skolledningen uppmuntrar lärarna att informera eleverna om möjligheten att få studiehandledning på modersmålet. Det framkommer inte annat än att de elever som har rätt att få studiehandledning på modersmålet har blivit erbjudna det.

Rättslig reglering

En elev ska få studiehandledning på sitt modersmål, om eleven behöver det. En elev som ska erbjudas modersmålsundervisning och som före sin ankomst till Sverige har undervisats på ett annat språk än modersmålet får ges studiehandledning på det språket i stället för på modersmålet, om det finns särskilda skäl. Studiehandledning får ges i interaktiv form med informations- och kommunikationsteknik där eleven och studiehandledaren är åtskilda i rum men inte i tid, om det inte finns någon lämplig person inom skolenheten som kan ge studiehandledning och huvudmannen trots upprepade ansträngningar inte har lyckats anställa en sådan (9 kap. 9 § gymnasieförordningen (2010:2039)).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Introduktionsprogrammets innehåll, plan för utbildningen samt upprättande av individuella studieplaner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Grillska gymnasiet Liljeholmen erbjuder introduktionsprogrammen programinriktat val och individuellt alternativ. Skolinspektionen har tagit del av huvudmannens plan för utbildningen samt tio individuella studieplaner som upprättats för elever vid introduktionsprogrammen. Huvudmannens plan för utbildningen innehåller bland annat information om vilka introduktionsprogram som finns på huvudmannens skolor, syfte med de olika programmen, dess huvudsakliga innehåll samt längd. Samtliga studieplaner innehåller uppgift om elevens studieväg, vilka kurser eleven går, elevens studier i grundskolans ämnen samt utbildningens längd. Av intervjuer med elever framkommer att elever kan få välja vilka kurser och ämnen de vill läsa samt att de kan få läsa så många ämnen och kurser de vill. Rektorn uppger att eleverna på introduktionsprogrammen följer sina egna studieplaner, att skolan kartlägger eleverna och har täta klasskonferenser. Av skriftlig information som inkommit till Skolinspektionen framgår att elever inom programinriktat val på Grillska Gymnasiet Liljeholmen läser tillsammans med elever på nationella yrkesförberedande program. Introduktionsprogramseleverna får då samma antal veckor arbetsplatsförlagt lärande som elever som är inskrivna på det nationella programmet. För elever på individuellt alternativ finns ett stort nätverk av arbetsplatser i olika sektorer. Två tredjedelar av eleverna på individuellt alternativ har arbetsplatsförlagt lärande (APL) två dagar i veckan. Beroende på elevens mål med utbildningen väljs APL-plats ut. APL-platser finns bland annat inom handel, second hand, förskolor och skolor, VVS och el. Från och med nästa år kommer skolan arbeta mer konsekvent med Skolverkets yrkespaket för eleverna på introduktionsprogram.

Rättslig reglering

Utbildningen på ett introduktionsprogram ska följa en plan för utbildningen som beslutas av huvudmannen. Utbildningsplanen ska innehålla uppgifter om utbildningens syfte, huvudsakliga innehåll och längd. För varje elev ska det upprättas en individuell studieplan. (17 kap. 7 § skollagen).

En elevs individuella studieplan ska innehålla följande uppgifter: vilken studieväg eleven går på, de kurser eller ämnesområden som eleven har valt eller valt bort, övriga kurser eller ämnesområden som ingår i elevens program, om eleven följer ett utökat program och i så fall vilka kurser som ligger utanför det fullständiga programmet, om eleven följer ett reducerat program och i så fall i vilken omfattning samt om möjligt vilka kurser som har tagits bort, om eleven följer ett individuellt anpassat program och i så fall vilka kurser som har bytts ut, när det är aktuellt, elevens studier i grundskolans ämnen, och om eleven får fjärrundervisning och i så fall i vilken utsträckning. Om eleven går ett introduktionsprogram i gymnasieskolan ska den individuella studieplanen dessutom innehålla uppgifter om utbildningens mål och längd, delar av kurser, annan yrkesinriktad utbildning, praktik och andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling och som är avsedda att ingå i utbildningen, och när det är aktuellt, det yrkesområde som utbildningen inriktas mot (1 kap. 7 § gymnasieförordningen).

Programinriktat val ska innehålla de grundskoleämnen som en elev inte har godkända betyg i och som krävs för att eleven ska bli behörig till ett nationellt program, och kurser som ingår i det nationella program som utbildningen är inriktad mot. Om utbildningen är inriktad mot ett yrkesprogram ska utbildningen innehålla arbetsplatsförlagt lärande enligt 4 kap. 12-14 §§. Arbetsplatsförlagt lärande behöver dock inte förekomma i den omfattning som anges där (6 kap. 4 § gymnasieförordningen).

Individuellt alternativ ska utformas utifrån elevens behov och förutsättningar. Utbildningen får innehålla grundskoleämnen som eleven saknar godkända betyg i. Den får även innehålla hela eller delar av kurser i gymnasieämnen. Om eleven har förutsättningar för att läsa hela eller delar av kurser i gymnasieämnen ska utbildningen också innehålla sådana. Även andra insatser som är gynnsamma för elevens kunskapsutveckling får ingå i utbildningen (6 kap. 6 § gymnasieförordningen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Ordningsregler

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans skriftliga ordningsregler. Vid intervjuer med elever framkommer att de flesta elever har kännedom om skolans ordningsregler och har att ordningsreglerna har tagits upp på elevrådet några gånger. Även lärare uppger vid intervju att ordningsreglerna tas upp på elevrådet och att eleverna där har möjlighet att ge feedback på reglerna. Lärare berättar att ordningsreglerna även tas upp på mentorstiden.

Rättslig reglering

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler (5 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Skriftliga rutiner för omhändertagandet av mobiltelefoner

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolans skriftliga regler för användande av mobiltelefoner i klassrummet samt en åtgärdstrappa som aktualiseras om reglerna inte följs. I rutinerna anges hur läraren ska gå tillväga när utrustningen samlas in, hur den ska förvaras samt hur och när den ska återlämnas till eleven.

Rättslig reglering

Det ska för varje skolenhet finnas skriftliga rutiner för hanteringen av omhändertagande av mobiltelefoner och annan elektronisk kommunikationsutrustning enligt 5 kap. 4 b-4 d §§. Rektorn beslutar om sådana rutiner (5 kap. 4 e § skollagen). Av förarbetena till skollagen framgår att det i rutinerna bör framgå hur omhändertagandet av utrustningen ska gå till, t.ex. hur föremålen ska förvaras på ett betryggande sätt och hur insamlandet av utrustningen ska ske så att det framgår till vem varje föremål ska återlämnas. Rutinerna bör även omhänderta sådana aspekter som att det inte ska föreligga någon osäkerhet om huruvida ett föremål har omhändertagits eller huruvida det har lämnats tillbaka (Prop. 2021/22:160 s. 127).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Utredning av ordningsstörande beteende

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av intervjuer med elever och lärare framkommer att det finns några specifika elever som alltid stör så mycket att det för andra elever blir svårt att fokusera på skolarbetet och att vissa klasser är stökigare än andra. Av intervju med lärare framkommer att det flera gånger har gjorts utredning av ordningsstörande beteende och att det efter de utredningarna har vidtagits åtgärder för att få eleven att ändra sitt beteende. Lärarna nämner fyra elever som upprepat stör ordningen och berättar att det pågår processer för alla tre och att två av dem har assistent. Av intervjuer med elevhälsan framgår att de är involverade i utredningar kring ordningsstörande beteende.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen (5 kap. 3 § skollagen).

Om en elev i gymnasieskolan vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarigare förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas (5 kap. 9 § skollagen).

Med utgångspunkt i vad som har framkommit vid en utredning enligt 5 kap. 9 § ska rektorn se till att åtgärder genomförs för att få eleven att ändra sitt beteende (5 kap. 10 § skollagen).

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredaren Erik Almqvist.

Utredaren Cecilia Winberg har varit föredragande ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Maria Klasson medverkat.